

Uchwała Nr 297/2020
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 17 listopada 2020 r.

w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego wobec uchwały Rady Gminy Chełm

Na podstawie art. 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 256 z późn. zm.), art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

wszczyna się postępowanie nadzorcze w celu stwierdzenia nieważności uchwały Nr XXV/223/20 Rady Gminy Chełm z dnia 29 października 2020 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości z tytułu realizacji nowych inwestycji na terenie gminy Chełm w ramach pomocy de minimis, z powodu istotnego naruszenia art. 20b ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1170 ze zm.), art. 53 ust. 1 w związku z art. 47 ust. 1 oraz art. 306d ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2020 r., poz. 1325 z późn. zm.).

UZASADNIENIE

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie – po zbadaniu doręczonej 4 listopada 2020 r. uchwały Rady Gminy Chełm, o której mowa w sentencji stwierdziło, że została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa. Badaną uchwałą Rada Gminy zwolniła z podatku od nieruchomości budynki lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, będące w posiadaniu podatników, którzy utworzyli nowe inwestycje.

W § 3 ust. 1 uchwały wskazano, że pomoc udzielona na jej podstawie jest pomocą de minimis, a jej udzielenie następuje zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz.U. UE L 187 z 26 czerwca 2014 r.). Postanowienia te są nieprawidłowe, bowiem rozporządzenie nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. opublikowane w Dz.U. EL 187 z 26 czerwca 2014 r. jest to rozporządzenie Komisji uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Warunki udzielenia pomocy de minimis są natomiast uregulowane w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/13 z 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz.U. UE L Nr 352, str. 1). Stosownie do art. 20b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w przypadkach, o których mowa m.in. w art. 7 ust. 3 tej ustawy, jeżeli uchwała rady gminy przewiduje udzielanie pomocy publicznej, uchwała ta powinna być podjęta z uwzględnieniem przepisów dotyczących pomocy

publicznej. Tak sformułowana treść § 3 ust. 1 uchwały oznacza, że Rada Gminy błędnie określiła przepisy dotyczące udzielanej pomocy publicznej, co może uniemożliwić jej adresatom wypełnienie wymaganych prawem obowiązków związanych z udzieleniem tej pomocy zwłaszcza, że uchwała nie odsyła do stosowania przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 708). Z tych powodów Kolegium postanowiło wszcząć postępowanie nadzorcze wobec całej uchwały, o której mowa w sentencji, bowiem jej prawidłowe wykonanie jest niemożliwe. Ponadto Kolegium RIO przypomina, że jeżeli akt prawa miejscowego przewiduje udzielanie pomocy de minimis bądź pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, to zgodnie z art. 7 ust. 3 i ust. 3a ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, projekt programu pomocowego (w tym przypadku projekt uchwały) podlega zgłoszeniu odpowiednio Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa celem zaopiniowania. W przypadku badanej uchwały nie dołączono informacji, czy jej projekt został przesłany do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi i jakie ewentualne uwagi zostały do tego projektu zgłoszone przez wskazane organy.

Kolegium postanowiło zwrócić uwagę na inne postanowienia uchwały, które również w sposób istotny naruszają prawo.

W § 5 ust. 4 uchwały Rada postanowiła, iż utrata uprawnień do zwolnienia określona w ust. 3 powoduje obowiązek zwrotu podatku objętego nienależnym zwolnieniem wraz z odsetkami za zwłokę zgodnie z przepisami ustawy Ordynacja podatkowa. Postanowienia te są nieprawidłowe, bowiem z przepisów Ordynacji podatkowej nie wynika obowiązek zwrotu podatku, lecz obowiązek ustalenia (wraz ze wskazaniem terminu płatności) bądź określenia prawidłowej wysokości zobowiązania podatkowego. W odniesieniu do podatników będących osobami fizycznymi, dla których zobowiązanie podatkowe powstaje z chwilą doręczenia decyzji ustalającej wysokość podatku (art. 21 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej) termin płatności wynosi – zgodnie z art. 47 § 1 Ordynacji podatkowej – 14 dni od dnia doręczenia decyzji. Naliczenie odsetek za zwłokę może więc nastąpić dopiero w przypadku niezapłacenia podatku w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji wymiarowej. Natomiast podatnicy będący osobami prawnymi, w sytuacji utraty prawa do korzystania ze zwolnienia, są zobowiązani do złożenia korekty deklaracji, a podatek wykazany w deklaracji jest podatkiem do zapłaty (art. 21 § 1 pkt 1 i § 2 Ordynacji podatkowej). Niezapłacenie podatku w terminie skutkuje powstaniem zaległości podatkowej, od której naliczane są odsetki za zwłokę (art. 53 § 1 Ordynacji podatkowej).

Z kolei w § 4 ust. 2 pkt 1 badanej uchwały, nałożony został na podatnika obowiązek przedłożenia organowi podatkowemu, kopii dokumentu poświadczającego tytuł prawny do nieruchomości, na której realizowana jest inwestycja uprawniająca do udzielenia zwolnienia. Postanowienia te naruszają art. 306d ustawy Ordynacja podatkowa, w myśl którego organ podatkowy nie może żądać zaświadczenia ani oświadczenia na potwierdzenie faktów lub stanu prawnego, jeżeli znane są one organowi z urzędu lub możliwe są do ustalenia przez organ na podstawie m.in. posiadanej przez niego ewidencji, rejestrów lub innych danych. Zdaniem Kolegium organ podatkowy ma możliwość ustalenia podmiotu posiadającego tytuł prawny do nieruchomości objętej zwolnieniem, na podstawie będącej w jego posiadaniu ewidencji podatkowej nieruchomości, zawierającej dane o podatnikach i przedmiotach opodatkowania, w szczególności wynikające

z informacji i deklaracji składanych przez podatników, danych zawartych w księgach wieczystych, w ewidencji gruntów i budynków oraz innych ewidencjach i rejestrach, w tym prowadzonych przez organy administracji publicznej (art. 7a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych).

Kolegium RIO w Lublinie informuje jednocześnie, że w toku postępowania nadzorczego Rada Gminy Chełm – w terminie do 30 listopada 2020 roku – może złożyć na piśmie stosowne wyjaśnienia bądź dodatkowe informacje mające istotne znaczenie dla sprawy, jak również – uznając przytoczone wyżej racje prawne – może dostosować kwestionowaną uchwałę do obowiązującego prawa.

1 grudnia 2020 r. o godz. 9:40 odbędzie się posiedzenie Kolegium RIO, na którym będzie rozpatrywana sprawa stwierdzenia nieważności uchwały Rady Gminy Chełm, o której mowa w sentencji. Na podstawie art. 15 zzz oraz art. 15 zzzii ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, posiedzenie to odbędzie się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (tryb zdalny). Informujemy, że upoważniony przedstawiciel Rady Gminy może wziąć udział w tym posiedzeniu, po uprzednim zgłoszeniu takiej gotowości. Kwestie techniczne związane z ewentualnym udostępnieniem możliwości wzięcia udziału w posiedzeniu Kolegium należy uzgodnić telefonicznie z pracownikiem Izby – p. Andrzejem Kowalskim (nr telefonu 665 602 468). Przebieg posiedzenia będzie utrwalany za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk.

Uppełnomocniony przedstawiciel gminy ma prawo uczestniczenia w tym posiedzeniu i przedstawienia stanowiska w sprawie.

Wykonanie uchwały powierza się prezesowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

Otrzymują:

1. Rada Gminy Chełm,
2. Wójt Gminy Chełm.